

**Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКТ

комплексних контрольних робіт
з дисципліни «**Філософія**»

для бакалаврів
усіх напрямків підготовки
та спеціальностей

Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

Харків 2023

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 1

1. Розкрийте: Поняття світогляду, його історичні типи.
2. Обґрунтуйте: Формування наукової картини світу та наукова революція 16-17 ст.ст.
3. Дайте: Основні ідеї ірраціоналізму XIX ст.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 2

1. Розкрийте: Предмет філософії, специфіка філософського знання, основні функції філософії.
2. Покажіть: Становлення та розвиток філософії емпіризму Нового часу.
3. Розкрийте: Особливості філософії науки XX ст. у неопозитивізмі та постпозитивізмі.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 3

1. Покажіть: Становлення ранньої античної філософії, проблема начала у філософії.
2. Проаналізуйте: Раціоналізм Нового часу, його основні ідеї та представники.
3. Розкрийте: Основні ідеї філософської антропології XX ст.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 4

1. Покажіть: Особливості філософії Сократа, початок формування критичного стилю мислення.
2. Розкрийте: Основні ідеї доби Просвітництва, їх значення для розвитку європейської цивілізації.
3. Дайте: Сутнісна характеристика цивілізаційної моделі розвитку у соціально-філософських концепціях (О. Шпенглер, О. Тоффлер, Н. Данілевський, Л. Гумільов, інші).

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 5

1. Проаналізуйте: Формування системного бачення світу у роботах Платона, становлення ідеалістичної філософії.
2. Обґрунтуйте: Специфічний характер вчення французьких матеріалістів про світ, їх теорія пізнання та атеїстичні ідеї.
3. Розкрийте: Проблема свідомості у роботах Е. Гуссерля, становлення феноменологічного методу.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 6

1. Розкрийте: Формування системи наук у роботах Аристотеля та проблема пізнання світу.
2. Розкрийте: Основні філософські ідеї українського Відродження та Просвітництва XV-XVIII століть.
3. Обґрунтуйте: Проблеми свободи, сутності людини, сенсу її життя у філософії екзистенціалізму.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 7

1. Розкрийте: Основні проблеми елліністичної філософії у філософії кінізму, стоїцизму, епікуреїзму та скептицизму.
2. Обґрунтуйте: Особливості філософської системи Г. Сковороди.
3. Дайте: Основні принципи та представники філософської герменевтики.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 8

1. Розкрийте: Особливості та загальні принципи середньовічної філософії.
2. Обґрунтуйте: Проблема пізнаваності світу у критичній філософії І. Кант.
3. Проаналізуйте: Зародження та розвиток структуралізму (К. Леві-Строс, М. Фуко, Ж. Лакан, ін.), його вплив на сучасну науку та філософію.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 9

1. Визначте: Основні ідеї середньовічної апологетики та патристики.
2. Розкрийте: Категоричний імператив Канта як умова моральної поведінки та свободи людини.
3. Проаналізуйте: Особливості філософії постмодернізму.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 10

1. Покажіть: Специфіка, основні ідеї та періоди схоластичної філософії.
2. Розкрийте: Основні складові діалектики Г.В.Ф. Гегеля.
3. Обґрунтуйте: Становлення концепції постіндустріалізму та ідея інформаційного суспільства (Д. Белл, Р. Арон, М. Кастельс и др.).

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 11

1. Розкрийте: Реалізм, номіналізм, концептуалізм як головні течії схоластичної думки, їх значення для розвитку раціоналістичного уявлення про світ.
2. Проаналізуйте: Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.
3. Розкрийте: Основні етапи та особливості української філософії у ХХ-ХХІ ст.ст.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тараров Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 12

1. Проаналізуйте: Формування поняття буття та метафізичного стилю мислення у філософії Елейської школи.
2. Покажіть: Особливості діалектико-матеріалістичного погляду на світ у філософії марксизму.
3. Розкрийте: Особливості філософської думки в Україні доби Київської Русі.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 13

1. Покажіть: Формування діалектичного стилю мислення у філософії Геракліта.
2. Дайте: Загальна характеристика філософської думки доби Відродження.
3. Обґрунтуйте: Особливості пізнання у позитивізмі та емпіріокритицизмі.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 14

1. Розкрийте: Ідеї гуманізму та антропоцентризму у філософії доби Відродження.
2. Обґрунтуйте: Основні ідеї університетської філософської думки України ХІХ ст.
3. Розкрийте: Особливості розвитку суспільства у формаційній концепції.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тараросєв Я.В.

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дисципліна – «Філософія»

Усі напрямки підготовки та спеціальності

ВАРІАНТ 15

1. Покажіть: Основні ідеї античного атомізму, їх місце у подальшому розвитку філософської та наукової думки.
2. Розкрийте: Натурфілософські досягнення доби Відродження.
3. Розкрийте: Основні ідеї філософії Ф. Ніцше та її вплив на філософію XX ст.

Укладач: доц. Городиська О.М.
Затверджено на засіданні
кафедри філософії
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

проф. Тарароєв Я.В.

ВАРІАНТ 1

1. Розкрийте: Поняття світогляду, його історичні типи.
2. Обґрунтуйте: Формування наукової картини світу та наукова революція 16-17 ст.ст.
3. Дайте: Основні ідеї ірраціоналізму XIX ст.

ВАРІАНТ 2

1. Розкрийте: Предмет філософії, специфіка філософського знання, основні функції філософії.
2. Покажіть: Становлення та розвиток філософії емпіризму Нового часу.
3. Розкрийте: Особливості філософії науки XX ст. у неопозитивізмі та постпозитивізмі.

ВАРІАНТ 3

1. Покажіть: Становлення ранньої античної філософії, проблема начала у філософії.
2. Проаналізуйте: Раціоналізм Нового часу, його основні ідеї та представники.
3. Розкрийте: Основні ідеї філософської антропології XX ст.

ВАРІАНТ 4

1. Покажіть: Особливості філософії Сократа, початок формування критичного стилю мислення.
2. Розкрийте: Основні ідеї доби Просвітництва, їх значення для розвитку європейської цивілізації.
3. Дайте: Сутнісна характеристика цивілізаційної моделі розвитку у соціально-філософських концепціях (О. Шпенглер, О. Тоффлер, Н. Данілевський, Л. Гумільов).

ВАРІАНТ 5

1. Проаналізуйте: Формування системного бачення світу у роботах Платона, становлення ідеалістичної філософії.
2. Обґрунтуйте: Специфічний характер вчення французьких матеріалістів про світ, їх теорія пізнання та атеїстичні ідеї.
3. Розкрийте: Проблема свідомості у роботах Е. Гуссерля, становлення феноменологічного методу.

ВАРІАНТ 6

1. Розкрийте: Формування системи наук у роботах Аристотеля та проблема пізнання світу.
2. Розкрийте: Основні філософські ідеї українського Відродження та Просвітництва XV-XVIII століть.
3. Обґрунтуйте: Проблеми свободи, сутності людини, сенсу її життя у філософії екзистенціалізму.

ВАРІАНТ 7

1. Розкрийте: Формування системи наук у роботах Аристотеля та проблема пізнання світу.
2. Розкрийте: Основні філософські ідеї українського Відродження та Просвітництва XV-XVIII століть.
3. Обґрунтуйте: Проблеми свободи, сутності людини, сенсу її життя у філософії екзистенціалізму.

ВАРІАНТ 8

1. Розкрийте: Особливості та загальні принципи середньовічної філософії.
2. Обґрунтуйте: Проблема пізнаваності світу у критичній філософії І. Кант.
3. Проаналізуйте: Зародження та розвиток структуралізму (К. Леві-Строс, М. Фуко, Ж. Лакан, ін.), його вплив на сучасну науку та філософію.

ВАРІАНТ 9

1. Визначте: Основні ідеї середньовічної апологетики та патристики.
2. Розкрийте: Категоричний імператив Канта як умова моральної поведінки та свободи людини.
3. Проаналізуйте: Особливості філософії постмодернізму.

ВАРІАНТ 10

1. Покажіть: Специфіка, основні ідеї та періоди схоластичної філософії.
2. Розкрийте: Основні складові діалектики Г.В.Ф. Гегеля.
3. Обґрунтуйте: Становлення концепції постіндустріалізму та ідея інформаційного суспільства (Д. Белл, Р. Арон, М. Кастельс и др.).

ВАРІАНТ 11

1. Розкрийте: Реалізм, номіналізм, концептуалізм як головні течії схоластичної думки, їх значення для розвитку раціоналістичного уявлення про світ.
2. Проаналізуйте: Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.

3. Розкрийте: Основні етапи та особливості української філософії у XX-XXI ст.ст.

ВАРІАНТ 12

1. Проаналізуйте: Формування поняття буття та метафізичного стилю мислення у філософії Елейської школи.
2. Покажіть: Особливості діалектико-матеріалістичного погляду на світ у філософії марксизму.
3. Розкрийте: Особливості філософської думки в Україні доби Київської Русі.

ВАРІАНТ 13

1. Покажіть: Формування діалектичного стилю мислення у філософії Геракліта.
2. Дайте: Загальна характеристика філософської думки доби Відродження.
3. Обґрунтуйте: Особливості пізнання у позитивізмі та емпіріокритицизмі.

ВАРІАНТ 14

1. Розкрийте: Ідеї гуманізму та антропоцентризму у філософії доби Відродження.
2. Обґрунтуйте: Основні ідеї університетської філософської думки України XIX ст.
3. Розкрийте: Особливості розвитку суспільства у формаційній концепції.

ВАРІАНТ 15

1. Покажіть: Основні ідеї античного атомізму, їх місце у подальшому розвитку філософської та наукової думки.
2. Розкрийте: Натурфілософські досягнення доби Відродження.
3. Розкрийте: Основні ідеї філософії Ф. Ніцше та її вплив на філософію XX ст.

Перелік довідкової літератури, використання якої необхідно при підготовці комплексної контрольної роботи

1. Філософія: навч. посіб. / О.М. Бардін, В.В. Булавина, Н.Б. Годзь та ін.; за ред. О.М. Бардіна, М.П. Требіна. – Харків: НТУ «ХП», 2012. – 432 с.
2. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. – Харків: НТУ «ХП», 2018. – 187 с.
3. Філософія: Навчальний посібник / І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1997.
4. Петрушенко В.Л. Філософія: курс лекцій. Навч. посібник. – К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ-2000». 2001. – 448с.
5. Бичко А.К., Бичко І.В. та ін. Філософія: Підручник. – К.: «Центр учбової літератури», 2010. – 648с.
6. Данильян О.Г., Тараненко В.М. Філософія : підручник / О.Г. Данильян, В.М. Тараненко. – Харків: Право, 2010. – 312 с.
7. Кремень В.Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: підручник / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. – К.: Книга, 2005. – 528 с.
8. Городиська О.М., Дольська О.О., Мелякова Ю.В. Проблема людини у вимірах філософського аналізу: текст лекції. Х.: НТУ «ХП», 2008. – 48 с.
9. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навч. Посібн. зі словником. – 4-е видання перероблене та доповнене. – К.: КНТ, 2016 – 396 с.
10. Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник / Під ред. В.Л. Петрушенка. – Львів, 2020.
11. Сидоренко О.П., Корлюк С.С. та ін. Філософія: підручник. К.: Знання, 2010. – 414с.
12. Андрущенко В.П. Вступ до філософії: Великі філософи. – Харків, 2005.
13. Філософія : навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019.
14. Філософія : підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк та ін. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2021.
15. Литвинчук О.В., Муляр В.І. Філософія : навч. посібник. Житомир : Житомирська політехніка, 2021.
16. Філософія в короткому викладі : [навч. посіб.] / В. Е. Кирильчук, О. О. Решетов, З. В. Стежко, Г. П. Стежко. Кропивницький : [Імекс-ЛТД], 2020.
17. Філософія: теоретичний курс : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти/за ред. Я.В. Шрамка. Кривий Ріг : Криворізький державний педагогічний університет, 2021.
18. Вступ до філософії : Конспект лекцій; навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за всіма освітніми програмами всіх спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. : Новіков Б.В., Богачев Р.М., Муратова І.А., Бабіна С.І., Костроміна Г.М., Пенюк В.Б., Руденко Т.П., Самарський А.Ю. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022.